

REVIEW ARTICLE / DERLEME YAZISI

Evaluation of the ‘Blow’ Movie from the Cognitive Behavioral Psychotherapy Perspective

Beyaz Şeytan Filminin Bilişsel Davranışçı Psikoterapi Perspektifinden Değerlendirilmesi

Melek Öztürkler¹, Meryem Karaaziz²

Abstract:

Cognitive Behavioral Therapy (CBT) is a short-term psychotherapy method which aims to positively affect the emotions felt by individuals and changing the negative automatic thoughts that individuals have. It is known that CBT gives effective results on many disorders. The aim of this study is to examine the basic concepts of the CBT approach which is developed by Aaron Temkin Beck with the help of movie analysis and to create a sampling for its practice. In the research, the movie which is named ‘Blow’ was examined. The movie which is made in the USA in 2001 was adapted from real life and was starring actors such as Johnny Depp, Penélope Cruz and Franka Potente. The movie is about the story of cocaine smuggler George Jung, which begins when he left his life behind and moved to America. In addition, the movie includes collapse period of George who is the one of the drug dealers. In this study, an exemplification was attempted in the framework of CBT techniques and film analysis in the treatment of substance addiction. This study aims that to exemplify the CBT approach and the negative consequences of substance use by using film analysis. The movie 'Blow' is one of the remarkable films of its time, and it is thought that explaining the basic concepts of CBT through the movie watched by large masses will contribute to the field in this study. In this study, a limited number of basic concepts of CBT have been examined, and movies that can set examples for other cognitive structures in the future can be analyzed, presented as examples to theories in lessons, and can provide a different perspective while looking at the problems of the clients.

Keywords: Cognitive Behavioral Therapy, Film analysis, Addiction, Substance addiction

¹MSc., Near East University, Department of Clinical Psychology, Nicosia, Cyprus, Orcid: 0000-0003-4271-9630

² Assoc. Prof., Near East University, Department of Psychology, Nicosia, Cyprus, Orcid: 0000-0002-0085-612X

Address of Correspondence/Yazışma Adresi: Near East University, Department of Psychology, Nicosia, Cyprus , E-mail: melekozturkler.2395@gmail.com

Date of Received/Geliş Tarihi: 24.06.2021, **Date of Revision/Düzeltilme Tarihi:** 15.07.2021, **Date of Acceptance/Kabul Tarihi:** 06.10.2021, **Date of Online Publication/Çevirimiçi Yayın Tarihi:** 01.12.2021

Citing/Referans Gösterimi: Öztürkler, M., & Karaaziz, M. (2021). Evaluation of the ‘Blow’ Movie from the Cognitive Behavioral Psychotherapy Perspective, *Cyprus Turkish Journal of Psychiatry & Psychology*, 3(4): 298-303

© 2021 The Author(s). Published by Cyprus Mental Health Institute / Cyprus Turkish Journal of Psychiatry and Psychology (www.ktpjppdergisi.com). This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution 4.0 license which permits use, sharing, adaptation, distribution and reproduction in any medium or format, provided the original work is properly cited and is not used for commercial purposes. <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Öz:

Bilişsel Davranışçı Terapi'nin (BDT) bireylerin hissettiği duyguları pozitif bir şekilde etkilemeye, bireylerin sahip olduğu negatif otomatik düşünceleri değiştirmeyi amaçlayan kısa süreli bir psikoterapi yöntemidir. BDT'nin birçok hastalık üzerinde etkili sonuçlar verdiği bilinmektedir. Bu çalışmanın amacı ise Aaron Temkin Beck tarafından geliştirilmiş olan BDT yaklaşımının temel kavramlarını film analizi yardımıyla incelemek ve uygulamasına örnekleme oluşturmaktır. Araştırmada, ABD yapımı 'Beyaz Şeytan' filmi incelenmiştir. Gerçek hayattan uyarlanan, Johnny Depp, Penélope Cruz, Franka Potente gibi oyuncuların başrolleri oluşturduğu 'Beyaz Şeytan' filmi 2001 yılında sinema salonlarında yerini almıştır. Film kokain kaçakçısı George Jung'ın yaşantısını geride bırakıp Amerika'ya taşınmasıyla başlayan hikâyesini konu almaktadır. Ayrıca, filmde uyuşturucu tacirlerinden biri olan George'un nasıl düşüş yaşadığını anlatmaktadır. Madde bağımlılığının tedavisinde de BDT yönteminin sıklıkla kullanıldığı bilinmektedir. Bu makalede de madde bağımlılığının tedavisinde BDT teknikleri ve film analizi çerçevesinde tartışmak hedeflenmektedir. Ayrıca, çalışmada madde bağımlılığının tedavisinde BDT teknikleri ve film analizi çerçevesinde örneklendirme oluşturulmaya çalışılmıştır. 'Blow' filmi zamanının dikkat çeken filmlerinden biri olup, bu çalışmada da geniş kitlelerin seyrettiği film üzerinden BDT'nin temel kavramlarının açıklanmasının alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu çalışmada BDT'nin sınırlı sayıdaki temel kavramı incelenmiş olup, ileride diğer bilişsel yapılara örnek oluşturabilecek filmler analiz edilebilir, derslerde kuramlara örnek olarak sunulabilir ve danışanların sorunlarına bakarken farklı bir bakış açısı kazandırabilir.

Anahtar Kelimeler: Bilişsel Davranışçı Terapi, film analizi, bağımlılık, madde bağımlılığı

Giriş

Günümüzde yaygın olarak tercih edilen Bilişsel Davranışçı Terapi yaklaşımı kısa süreli, problem odaklı, daha çok 'burada ve şimdiye' odaklanan son derece verimli sonuçlar doğuran bir terapi şekli olarak bilinmektedir. Bu kurama göre bireylerin sahip olduğu ruhsal bozukluklar, kişilerin kendileri ve dünyayla ilgili bir takım hatalı düşüncelerinin oluşmasından kaynaklıdır. Bireylerin hatalı düşüncelerinin belirlenmesi, bu düşüncelerin düzeltilmesi ve yeni düşünme yöntemlerine dönüştürülmesi bilişsel davranışçı terapinin amacını oluşturmaktadır. Bilişsel - davranışçı tanımı ise buradan gelmektedir (Morris ve Maisto, 2002). Aaron Beck 1960'lı yıllarda oluşturduğu kuramına göre bireylerin psikopatolojik durumlarında çocukluk döneminin oldukça büyük yeri vardır. Çocukluk döneminde edinilen hatalı algılama, yorumlama ve düşünme, bireylerin daha sonraki yaşantılarında psikopatolojik örüntülere sebep olabilmektedir. Bu durum, bireylerin kendilerine, dünyaya ve geleceklerine karşı olumsuz değerlendirme yapmalarına da sebep olabilmektedir. Beck bu değerlendirmeleri çocukluk yaşantısından yerleşmiş olan örüntüler olarak görmüş ve bu örüntülere 'bilişsel yapı' veya 'şema' adını vermiştir (Beck vd., 1979). Bireylerde oluşan negatif otomatik düşünceler, otomatik ve istemsizce gerçekleşirler. Bireyler için kontrol etmesi zordur. En önemlisi de birçok uyarana tetiklenebilirler. Otomatik, kendiliğinden ve kontrol edilemez negatif otomatik düşünceler, bireylerin kendilerine, dünyaya ve geleceklerine karşı negatif otomatik düşünceleri 'Beck'in Bilişsel Triadı' olarak adlandırılmaktadır. (Greening, Stoppelbein, Dhossche ve Martin, 2005). Bireylerin edindiği şemalar çocukluk dönemlerinde uykuda gibidir, bireyler yaşantılarında bu şemaların ilk oluşumundaki benzer olaylarla rastlaşınca bu uyku son bulur ve şemalar yeniden etkinleşir. Örneğin, çocukluğunda anne babasını kaybeden çocukta, kaybetme ile ilgili algıları oluşmaya

başlayabilir. Bu birey daha sonraki yaşamında kurduğu ilişkide sevdiği tarafından yine aynı durumu yaşadığında, yani onu kaybettiğinde veya hayal kırıklığı yaşadığında bu şeması etkinleşecektir. Bu durum ise bireyin kendisi, dünyası ve geleceği hakkında olumsuz durum oluşturmaya, düşünmesine zemin hazırlayacaktır (Beck vd., 1979). Bilişsel davranışçı terapinin neredeyse tüm patolojik bozukluklar üzerinde etkili olduğu bilinmektedir. Madde ile ilgili bozukluklarının tedavisine baktığımızda bilişsel davranışçı terapinin iyi bir rol aldığını gözlemlemekteyiz. Yapılan çalışmaya göre, madde ile ilişkili bozuklukların tedavisinde kullanılan temel tedaviye takviye olarak veya sadece uygulanacak bilişsel davranışçı grup terapileri, bozukluğun sebep olduğu belirtileri veya nüksü azaltmada verimli bir yol olduğu saptanmıştır (Yıldırım ve Sütcü, 2016).

Dünya uyuşturucu bildirisinin yaptığı araştırmalara göre, yaklaşık 35 milyon insandan 30,5 milyonu madde kullanım bozukluğu yaşıyor ve tedavi hizmetlerine ihtiyaç duyuyor. 2017 yılındaki sonuçlara göre madde kullanımı ölüm oranı 585.000 kişi olarak belirlenmiştir (World Drug Report, 2019). Türkiye'de yapılan araştırmalara bakıldığında son 10 yılda madde kullanım bozukluklarında artış olduğu gözlemlenmiştir (Güleç, 2012). Özellikle orta öğretim ve üniversite öğrencilerinde madde kullanımının artışı gözlemlenirken, madde kullanımına bağlı gelişen ölüm oranlarının arttığı da görülmektedir (Güleç, 2012). Madde bağımlılığı biyolojik, psikolojik, davranışsal ve sosyal etkenlerin bir araya gelerek oluşturduğu hastalık olarak tanımlanabilmektedir. Maddelerin pekiştirici etkileri ve beyin ödül devreleri üzerindeki etkileri ortak olarak adlandırılmaktadır. Bağımlı olan bir birey öncelikle bağımlı olduğu maddeye özgü bir bellek geliştirmektedir. Bu yüzden bağımlı bireyler, küçük veya büyük uyarana ayırt etmeksizin tetiklenebilmektedirler. Birey madde kullanımına uzun süre ara verse bile madde arama davranışı hızla tetiklenebilir veya tekrar kullanma arzusu

gelişebilmektedir. Bu durum ise madde kullanımının en tehlikeli ve dikkat edilmesi gereken özelliğidir. Bağımlı bireylerde birtakım durumlar yüksek bir şekilde madde isteği oluşturmaktadır. Bireye uyarının verilmesi, bireyin stres ile başa çıkma yeteneğinin yetersizliği ve madde kullanımının başlatıcı etkisi gibi durumlar bireylerde madde isteğini oluşturabilecek durumlardır. Madde bağımlısı olan bireylerde aile koşulları bazen koruyucu etken olabiliyorken bazen de risk etkeni olabiliyor. Örneğin, çocukluk döneminde çatışmalı, nitelik ve nicelik yönünden yeterli olmayan, anne babalarından yetersiz gözetim ve ilgi gören bireylerde aile faktörü yordayıcı etken olabiliyor. Diğer bir yandan bu gibi bireylerin çevrelerine baktığımızda, maddenin kolay elde edinilebilir ortamı, madde kullanımının güç ve saygınlık olarak algılanan toplulukları madde bağımlılığının artmasında büyük rol alır (Öztürk ve Uluşahin, 2016). Yapılan diğer bir çalışmaya göre madde bağımlılığı olan bireylerin büyük bir kısmı, ailelerini daha çok koruyucu, destekleyici, onlara yol gösterici, yani sosyal destek kaynağı olarak görürken, diğer bir kısmının ailelerini daha çok olumsuzluk ve mutsuzluk kaynağı olarak algıladığını saptanmıştır (Aka, Apak ve Yusufoglu, 2019).

Yöntem

Günümüzde filmler bireylerin eğitimsel, psikolojik ve psikolojik danışma gibi alanlarına fayda sağlamakta, hem bireyleri hem de toplumu etkileyen farklı alanlarda ise kişilerin kendini geliştirmelerine imkân sağlamaktadır (Berk, 2009). Bireyler filmler sayesinde insan yaşantısını

daha rahat gözlemleyebilmekte ve örnek alabilmektedir (Koch ve Dollardhide, 2000). Bu çalışmanın amacı Bilişsel Davranışçı Terapi yaklaşımını ve madde kullanım bozukluklarının sonucunda oluşacak negatif sonuçları film analizi yöntemi ile örneklendirmektir. Alanyazında var olan bilgi birikimine katkıda bulunmak ve bu alanda çalışan araştırmacılara farklı bir bakış açısı sunmak amacıyla, 'Beyaz Şeytan' isimli film analizinin yardımıyla Bilişsel Davranışçı Terapi yaklaşımı ve madde kullanım bozuklukları somutlaştırılmaya çalışılmıştır. Filmde yer alan bilişsel şemalar, temel inançlar ve otomatik düşünceler gibi BDT'nin temel kavramlarını oluşturan kavramlar da incelenmiştir.

Bulgular

Başrollerini Johnny Depp, Penélope Cruz, Franka Potente, Rachel Griffiths, Paul Reubens'in üstlendiği Türkçeye 'Beyaz Şeytan' olarak çevrilen ve orijinal adı 'Blow' olan film, 2001 Amerika Birleşik Devletleri yapımıdır. Gerçek yaşam hikâyesinden uyarlanan bu film, 1970'li yıllarda geçen, Amerikan genci George Jung'ın pazarlama becerilerini kullanarak ABD'ye ve dünyanın birçok yerine ve kesimine kokain satışı yapmasını konu alıyor. Filmde önce George'un yükseliş dönemini anlatıyor. Bu dönemde belki de çoğu insanın düşlediği kural olmayan bir yaşamı gösteriyor. Fakat daha sonra ise madde kullanımına bağlı olarak hayatının nasıl tepetaklak olduğunu ve değiştiğini gösteriyor. Aşağıdaki tabloda (Tablo 1) filmin kapağında alınan, filmin demografik bilgileri sunulmuştur.

Tablo 1: . Filmin Demografik Bilgileri

Yönetmen	Ted Demme
Yapımcı Firma	Apostle Pictures
Senaristler	Bruce Porter, David McKenna
Oyuncular	Johnny Depp, Penélope Cruz, Franka Potente, Rachel Griffiths, Paul Reubens
Orijinal dil	İngilizce
Süre	124 dakika
Ülke	Amerika Birleşik Devletleri

Filmde tanıtma yazısı sonrası ilk olarak filmin başkahramanı olan George'un küçüklük yaşam deneyiminden izlemeye başlıyoruz. George Jung New England'da doğmuştur. Annesi ev hanımı, babası ise tesisat ve ısıtma şirketi sahibidir. Babasını hep 'kahramanım' olarak nitelendiren George'un annesiyle pek de iyi anlaşmadığını ve aile içinde de annesi ve babası arasında maddi çatışmalar yaşandığını gözlemliyoruz. Bu durumu George şu şekilde değerlendiriyordu: " Babam çok çalışkandı ama annemi mutlu etmeye yetecek kadar kazanmıyordu. Annem kendinden üst sınıfta biriyle evlendiğini sanıyordu. Babam ona imkânsız vaat etmişti ama sözünü tutamadı. Gerçek şu ki, işler yavaşlamıştı ve çulsuzdu. Annem kaç

defa evi terk etse de, kaç defa babamı utandırmış olsa da, babam onu hep geri kabul etti. Babam onu seviyordu, çok seviyordu... "

George'un bu sözlerinden babası merhametli, oğluna düşkün ve çalışkan bir birey olduğunu, annesinin ise tam zitti, umursamaz, para düşküni, 'ben' değerlerine önem veren bir birey olduğunu gözlemliyoruz. Ayrıca bazen evi terk eden annesine karşı sert tutum sergileyen George'un, annesiyle anne-çocuk bağının pek de fazla derinleşmediğini gözlemlemekteyiz. Babasının iflası sonrasında babasının ona "Hayat böyle bir şeydir. Bazen rezil, bazen vezir olursun. Zirvedeyken asla güzel görünmez ama düştüğünde asla çıkmayacağını sanırsın. Fakat, hayat devam eder. Unutma bunu: Para gerçek

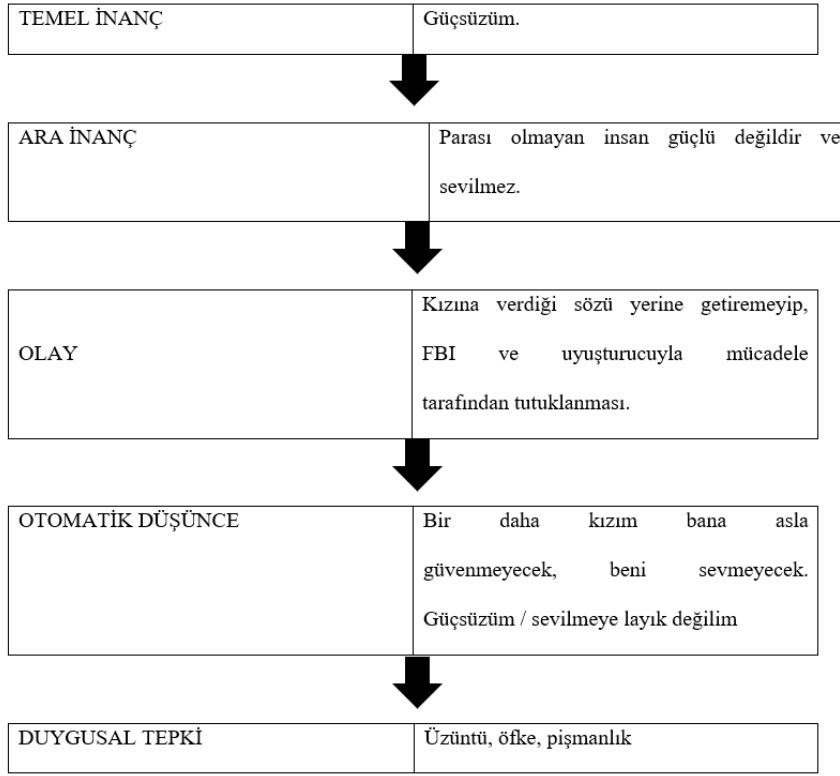
değildir! Önemi yoktur. Sadece önemli gibi görünür.” sözlerinden sonra, George’un “Anneme böyle mi söyleyeceksin?” cümlesinden George’un bunu babasının ona bir avutma, teselli olarak söylediğini varsaydığını anlıyoruz. George babasının iflası sonrası, babasına kurduğu “Fakir mi olduk? Ben fakir olmak istemiyorum.” cümlesinden George’un aslında annesinin para algısını ne kadar içselleştirdiğini gözlemliyoruz. Filmin devamında babasının iflasından etkilenip, çok para kazanmayı hedefleyen George’un en yakın çocukluk arkadaşıyla birlikte Kaliforniya’ya taşındığını görmekteyiz. George’un orada arkadaş ortamının ve sevgilisi Barbara’nın arkadaş ortamının da etkisiyle, uyuşturucu kullanımına ve satımına başladığını ve bu sebeple ekonomik açıdan yükselişe geçtiğini gözlemliyoruz. Bu hızlıca gelen yükselişin ardından bir yandan da hapis George için kaçınılmaz olur. Fakat İlk aşkı Barbara’nın kanser olduğunu öğrenmesi, onu kaçak olarak kalmaya iter. Barbara’nın vefatı sonrası ailesine ziyarete geldiği sırada annesi tarafından polislerle teslim edilerek aslında ilk kez tuzağa düşürülüyor. Hapiste tanıştığı yeni arkadaşı Diego Delgado ile daha büyük işlere giren George, kokain pazarında yeni yolculuğa çıkar. Hapisten çıktıktan sonra, arkadaşı ile yükselişe geçen George, birçok ülkeye gidip kokain pazarında büyük işler yapar. Maddi açıdan çok yükselişe geçen George, gelecekteki eşi Mirta ile tanışır. Hızlıca yakınlaşan George ve Mirta, bir süre sonra evlenir. George Mirta’yı “Güzel, hırslı ve benim kadar çılgın. Bir erkek gibi partileyip, bir kadın gibi sevebiliyordu.” sözleriyle tanımlıyor.

Mirta’nın hamileliğinde George bu kez arkadaşı Diego tarafından tuzağa düşürülüyor. Bunun üzerine bu işleri bırakma kararı alan George, kızının doğumunda aldığı fazla kokainden dolayı yaşadığı kalp krizi ve sonrasında 5 yıl kadar madde kullanımı ve alkol almıyor. Kızı Kristina’nın doğumunu “Şimdiye kadar yaşadığım en güzel his. İyi bir baba olmak istiyordum, tıpkı kendi babam gibi...” olarak tanımlıyor. Fakat eşi Mirta’nın onun tam tersine daha fazla alkol ve madde kullandığını gözlemlediğimiz filmde, George’un ev içinde Mirta ile para konusunda çatışmalarının başladığını gözlemliyoruz. George’un anne ve babasını anımsatan cinsten tartışmalar yaşanırken, küçük Kristina da bu duruma kayıtsız kalamıyor. Kristina’nın babasına “ peki, ayrılacak mısınız?” sorusunu sorması üzerine George “Hayır. Tanrım! Bundan bahsetme bile! Dinle beni, anneni seviyorum ama şuan o üzgün.” sözleri dikkat çekiyor. Burada George’un bu sözleri bize, babasının ona annesi hakkında kullandığı sözlerini anımsatıyor. Filmin devamında eşi Mirta’nın yaşadığı yoğun madde ve alkol kullanımını gözlemliyoruz. Daha sonra ise eşinin yaptığı bir takım ihmalsizlikler sonucu George tekrar hapse giriyor. Hapiste eşi tarafından terk edilen George, kızı

Kristina ile de sorunlar yaşıyor. Hapisten sonra yeniden hayata tutunmaya çalışan George, kızı Kristina’nın tekrardan sevgisini geri kazanmaya çalışıyor ve ona yeni bir hayat sözü veriyor. Bu sebeple son kez uyuşturucu işine giriyor. Fakat son kez arkadaşları tarafından tuzağa düşürülüyor ve FBI ve uyuşturucuyla mücadele tarafından tutuklanıp, 60 yıl kadar mahkûm ediliyor. George bu durumu şöyle tanımlıyor: “Basılmışım. FBI ve uyuşturucu ile mücadele tarafından tuzağa düşürüldüm. Bu beni rahatsız etmedi. Kendilerini kurtarmak için Kevin Dulli ve Derek Foreal beni tuzağa düşürmüştü ki bu da beni rahatsız etmedi. Otisville’de 60 yıla kadar mahkûm edildi. Bu da beni rahatsız etmedi. Sözümü tutamamıştım. Hayatımda sevdiğim her şey gitmişti.” Uzunca yıllar hapisanede kalan George’u kızı hiçbir zaman ziyarete gitmemişti. George’un babasının hasta olduğu süreçte, ona hapisaneden yolladığı sesli kayıta şu sözleri söylemesi, paranın değerinin onda nasıl değiştiğini gözler önüne sermekteydi: “Bana paranın gerçek olmadığını söylemiştin. Dinle ihtiyar. 42 yaşındayım ve sonunda bana yıllar önce söylemeye çalıştığım şeyin gerçekte ne olduğunu anladım.” Madde kullanımı ve alkol George’un hayatına maddi anlamda çok şey katsa da, onun hayatını asla onarılmayacak bir şekilde etkilemiş ve ondan birçok şeyi sonsuza dek almıştır. George bu durumu şöyle tanımlıyordu: “Peki sonunda buna değdi mi? Ulu Tanrım! Hayatım onarılmayacak şekilde değişti... Ama tutkumun yeteneklerimi aştığını bilerek zorla gülümsüyorum.”

Bilişsel Yapı

Bilişsel davranışçı terapi yaklaşımına göre, bireylerin kişiliklerinin oluşmasında bilişsel yapı ve şemaların önemli rolü bulunmaktadır (Gökçakan ve Gökçakan, 2005). Bireylerin bilişsel yapılarının oluşmasında çocukluk döneminin, aile ortamının ve buldukları çevrenin önemli bir yeri vardır (O’Donohue ve Fisher, 2009). Bilişsel yapıya baktığımızda ise 3 kısımdan oluştuğunu gözlemlemekteyiz. Bu kısımlar, bireylerin temel inançlarını, ara inançlarını ve otomatik düşüncelerini kapsamaktadır (Beck, 2006). Bu 3 kısmı bir buz dağı olarak düşünürsek, otomatik düşünceler buz dağının görünür kısmını oluştururken, temel inançlar ise en derinde olan kısmını oluşturuyor. Ara inançlar ise otomatik düşünceler ve temel inançlarımız arasında yerini alıyor. Bilişsel davranışçı terapi yaklaşımına göre bir olay karşısında bireylerin vereceği tepkileri onların bilişsel yapıları belirlemektedir. Bireylerin temel inançları en derinde oldukları için değişime katı bir duruş sergiler (Beck, 2006). Aşağıda BDT’ye göre değerlendirilen George’un bilişsel yapısı Tablo 2’ de sunulmuştur.

Tablo 2: George'un Bilişsel Yapısı

Sonuç

Küçüklüğünde travmaya maruz kalan çocuklar genellikle sonraki yaşamlarında birtakım sorunlar yaşarlar. Özellikle sorunlarla baş etme becerilerinde daha çok kendilerine ve çevrelerine zarar vermeyi seçerler (Richards ve O'Keeffe, 2004). George'un hayatında savunma mekanizması olarak iki durum kullandığı görülmektedir. Birincisi, George küçüklüğünde annesinin paraya olan tutkusuna ve onları terk etmesine karşı duyduğu öfkeyi ve hayal kırıklığını kendine ve çevresine yansıtıyor. Sonraki yaşamında uyuşturucu kullanımına ve satışına başlayan George, tüm hayatı boyunca madde kullanımı ile maddi olarak güç kazanmaya çalışırken, aslında annesine ve geçmişine duyduğu öfkeyle yer değiştiriyor. Parayı bir güç olarak benimseyip, kendine ve çevresine zarar verme pahasına tutkusundan yani madde kullanımından vazgeçmiyor. George'un bu tutumu hem kendine, hem de çevresine zarar veriyor, onları kötü etkiliyor. Buradaki George'un bu davranışı 'yer değiştirme' olarak adlandırılmaktadır. İkincisi ise George her ne kadar annesiyle iyi anlaşmasa da, aynı zamanda yine annesi gibi paraya çok değer verip onu bir güç kaynağı olarak benimsiyor. Burada George'un 'yansıtımlı özdeşim' yaptığı görülmektedir (Öztürk, 2011).

Yapılan araştırmalara göre çocukluk döneminde yaşanan şiddet, istismar ve ihmal gibi travmatik olaylar çocukların

üzerinde ciddi izler bırakmakla birlikte çocukların ilerleyen dönemlerde patolojik örüntü sergilemelerine sebep olabilmektedir (Güleç, Topaloğlu, Ünsal, Altıntaş, 2012). Bu sebeple, George'un geçmiş yaşantısında annesi tarafından ihmal edilmesi, yeterli ölçüde sevgi görmemesi onu ileriki yaşantısında madde kullanımına itmiş olabilmektedir. Alkol ve madde kullanımına baktığımızda George'un hayatında yaşamını zorlaştıran bir belirti olarak görülürken, aynı zamanda onu rahatlatan ve sorunlarından kaçma yöntemi olarak da kullandığı görülmektedir. Madde kullanımı aslında onun sorunlarıyla yüzleşmekten ve çözümlenmekten kaçınma davranışını oluştururken, diğer yandan da düşüncelerini ve duygularını ifade etmesinde de özgürleştirmektedir (Karaaziz ve Çakıcı, 2019). Annesinin geçmiş yaşantısında sorunlarla baş etme yöntemi olarak farklı şekillerde fanteziye kaçmanın kullanılmasını gözlemleyen George, ilerleyen dönemlerde madde kullanımına daha çok yönelmiş ve annenin paraya, güce ve başarıya olan yaklaşımını içselleştirmiştir. Annesinin aslında istemediği özelliklerini model olarak aldığı gözlemlenmektedir.

George'un çocukluk yaşantısında babasına daha yakın olduğunu ve annesiyle pek de güzel bir iletişimi olmadığını gözlemlemekteyiz. George, babasının annesini para yönünden memnun edemediğini

gözlemlemektedir. Kanserden vefat eden sevgilisi Barbara ile konuşurken, 'sonumuz onlar gibi olsun istemiyorum' cümlesini kullanarak, aslında onlara benzemekten korktuğunu dile getirmiştir. Fakat George, eşi Mirtha ile aslında tam da kendi annesi ve babasının ilişkisine benzer bir evlilik deneyimlemiştir. Mirtha, parayı seven, madde kullanımına düşkün, memnun olmayan bir birey olup George'un annesine karakter olarak benzemektedir. George ise evliliğinde kızına karşı tıpkı babası gibi bir tutum sergilemiş ve Mirtha ile olan sorunlarda hep alttan alan taraf olmuştur. George aslında bilinç ve bilinçdışı arasındaki bağlantıyı kurmada zorlanmış ve ailesinde eleştirdiği birçok kavramın onda da olduğunu görmekte güçlük çekmiştir. Annesine benzeyen bir kişilikte birey bulup, aslında babasının rolüne girerek ilişkiyi kurtarma çabasına girmiştir.

Erken dönemde George'un annesine karşı yaşadığı güvensiz bağlanma da, bireyin madde kullanımı için bir risk etkeni taşımaktadır. Bu durumun sonucunda George'un arkadaşlık ve romantik ilişkilerinde yoğun bir ayrılma korkusuna yol açtığı görülmektedir. George, annesinden görmediği kabul ve onay duygusunu, hep başka bireylerde aramış ve ciddi bir kabul ve onay gereksinimi içinde ilişkilerini sürdürmüştür. Ayrıca kişiler arası ilişkilerinde, George'un arkadaşları tarafından birçok kez tuzağa düşürülmesine rağmen, birçok madde bağımlısında olduğu gibi, bireylere hayır diyebilme becerisinin düşük olduğunu ve bireysellikten zaman zaman uzaklaştığını gözlemlemektedir.

Bu çalışmada madde bağımlılığının tedavisinde BDT teknikleri ve film analizi çerçevesinde örneklandırma oluşturulmaya çalışılmıştır. 'Blow' filmi zamanının dikkat çeken filmlerinden biri olup, bu çalışmada da geniş kitlelerin seyrettiği film üzerinden BDT'nin temel kavramlarının açıklanmasının alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu çalışmada BDT'nin sınırlı sayıdaki temel kavramı incelenmiş olup, ileride diğer bilişsel yapılara örnek oluşturabilecek filmler analiz edilebilir, derslerde kuramlara örnek olarak sunulabilir ve danışanların sorunlarına bakarken farklı bir bakış açısı kazandırabilir.

Beyannameler

Etik Onay ve Katılma İzni

Uygulanamaz

Yayın İzni

Uygulanamaz.

Veri ve Materyallerin Mevcudiyeti

Uygulanamaz.

Çıkar Çatışması

Yazarlar çıkar çatışması olmadığını beyan eder.

Finansman

Uygulanamaz.

Yazar Katkıları

MK çalışmanın konseptini oluşturmuştur. MK ve MÖ çalışmanın dizaynını oluşturmuştur. MÖ veri toplama aşamasını yürütmüştür. MÖ ve MK verileri analiz etmiştir. MÖ literatür taramasını yapmış ve makaleyi yazmıştır. Tüm yazarlar makalenin son halini okumuş ve onaylamıştır.

Kaynaklar

- Aka, V., Apak, H. & Yusufoglu, Y. (2019). Madde Bağımlılığı Tedavisi Alan Yetişkin Bireylerin Aile Kavramına Yönelik Algıları: Bir Metafor Analizi. 46-58.
- Beck, A.T. (2006). Bilişsel terapi ve duygusal bozukluklar. (Çev: A, Türkcan). İstanbul: Litera Yayınçılık.
- Beck, A.T., ve ark. (1979). Cognitive Therapy of Depression, New York Guilford Press.
- Berk, R. A. (2009). Multimedia teaching with video clips: TV, movies, youtube, and mtvu in the college classroom. International Journal of Technology in Teaching and Learning, 5(1), 1-21.
- Gökçakan, Z. ve Gökçakan, N. (2005). Depresyonda bilişsel terapi. Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 1 (1), 91-101.
- Güleç, G., 2012. Alkol Madde Kullanım Bozuklukları Epidemiyolojisi. Alkol Madde Bağımlılığı Tanı ve Tedavi Elkitabı'nda, C. Evren, K. Ögel ve B. Uluğ, Editors. Türkiye Psikiyatri Derneği Yayınları: Ankara.
- Güleç, H., Topaloğlu, M., Ünsal, D. & Altıntaş, M. (2012). Bir kısır döngü olarak şiddet. Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar-Current Approaches in Psychiatry, 4(1), 112-137.
- Greening, L., Stoppelbein, L., Dhossche, D., & Martin, W. (2005). Psychometric evaluation of a measure of Beck's negative cognitive triad for youth: applications for African-American and Caucasian adolescents. Depression and Anxiety, 21(4), 161-169.
- Karaaziz, M., & Çakıcı, E., 2019. Bağımlılık Kavramının Pozitif Psikoterapi Perspektifinden Değerlendirilmesi. Anadolu Psikiyatri Dergisi; 20(özel sayı.1): 108-111.
- Koch, G., & Dollarhide, C. T. (2000). Using a popular film in counselor education: good will hunting as a teaching tool. Counselor Education and Supervision, 39(3), 203-210.
- Morris, C. G. & Maisto, A. A. (2002). Psychology an introduction. 11 ed. Prentice Hall.
- O'Donohue, W. T., & Fisher, J. E. (Eds.). (2009). General principles and empirically supported techniques of cognitive behavior therapy. John Wiley & Sons.
- Öztürk, M. O. & Uluşahin, A. (2011). Ruh Sağlığı Ve Bozuklukları II. Ankara: Nobel Tıp Kitabevleri.
- Öztürk, M. O., & Uluşahin, A. (2016). Ruh sağlığı ve bozuklukları. Nobel Tıp Kitabevleri.
- Richards, F. & O'Keeffe, Z. C. (2004). Resilience and risk factors associated with experiencing childhood sexual abuse. Child Abuse Review, 13(5), 338-352.
- World Drug Report. 2019. United Nations publication, Sales No. E.19.XI.8.
- Yıldırım, Z. & Sütcü, S. (2016). Effectiveness of Cognitive Behavioral Group Therapy for the Treatment of Substance-Related Disorders: A Systematic Review. Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar, 8 (Ek 1), 108-128. DOI: 10.18863/pgy.32564.